

بصیرت

ضرورت مقابله با استکبار

نویسندگان:

دکتر علی نجات بخش اصفهانی

سید علی قریشیان - اکبر باقری

نجات بخش اصفهانی، علی، ۱۳۳۳ -
بصیرت: ضرورت مقابله با استکبار/ نویسندگان علی نجات بخش اصفهانی،
سید علی قریشیان، اکبر باقری. - قم: جباری، ۱۳۸۸.
۲۲۴ ص.

ISBN: 978-964-2654-65-9

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۲۲۸

۱. بصیرت - جنبه های مذهبی - اسلام. ۲. فتنه و فتنه انگیزی. ۳. جنگ نرم.
الف. قریشیان، علی ب. باقری، اکبر. ج. عنوان.

۲۹۷/۸۳

ب ۳ ن/ ۲/ ۲۸۶ BP

تلفن: ۷۷۳۶۱۳۶ - ۷۷۴۸۳۱۳ (۰۲۵۱)

نام کتاب:	بصیرت: ضرورت مقابله با استکبار
مولفان:	علی نجات بخش اصفهانی - سید علی قریشیان - اکبر باقری
ناشر:	انتشارات جباری
حروفچینی و طراحی جلد:	موسوی (۷۷۴۷۳۹۳ - ۰۲۵۱)
چاپ:	پنوا - قم ۷۲۳۲۵۰۱
تعداد صفحه:	۲۲۴ صفحه
نوبت چاپ:	اول
قطع:	وزیری
شمارگان:	۲۰۰۰ نسخه
قیمت:	۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹ - ۶۵ - ۲۶۵۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

مراکز پخش: قم - انتشارات جباری
E-mail: p_jabbari_2006@yahoo.com

قم/ خیابان معلم/ کوچه ۸/ پلاک ۳
قم/ خیابان سمیه/ کوچه ۱۲/ پلاک ۲۵۴/ واحد ۲

فهرست مطالب

مقدمه ۱۳

● فصل اول: اهمیت حفظ نظام و پاسداری از انقلاب اسلامی ایران ۱۵

کلیات ۱۶

نظام: ۱۷

اهمیت حفظ نظام اسلامی ۱۹

اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی کدام‌اند؟ ۲۰

حراست از اصول و ارزش‌های انقلاب، ضامن حفظ نظام: ۲۰

ضرورت پاسداری و حفظ نظام ۲۱

● فصل دوم: مروری بر ادبیات بصیرت و مفهوم‌شناسی آن ۲۳

شرح لغوی بصیرت و کلمات هم‌آفاق با آن ۲۴

بصیرت در لغت ۳۱

بصیرت در اسلام ۳۱

معانی خاص بصیرت ۳۸

بصیرت از منظر آیات قرآن کریم ۴۱

بصیرت در نهج‌البلاغه ۴۵

بصیرت از منظر ائمه معصومین (علیهم‌السلام) ۴۸

بصیرت از منظر حضرت امام (علیه‌السلام) ۵۰

ابعاد بصیرت در شخصیت حضرت امام (علیه‌السلام) ۵۲

بصیرت از دیدگاه رهبری ۶۴

● فصل سوم: کالبد شکافی بصیرت، ابزارهای بصیرت و صاحبان بصیرت ۷۳

۱. کالبد شکافی بصیرت ۷۴

حقیقت بصیرت ۷۶

- الف: بصیرت از دیدگاه امیرمؤمنان علیه السلام ۷۶
- الف - ۱. مفهوم آگاهی: ۷۶
- الف - ۱ - ۱. آگاهی و مظلومیت امام: ۷۷
- الف - ۱ - ۲. دعوت به مبارزه با تبعیض و احقاق حق مظلومان: ۷۷
- الف - ۱ - ۳. آگاهی نسبت به اصول اعتقادی اسلام: ۷۸
- الف - ۱ - ۴. پیش آگاهی و تأثیرات آن: ۷۸
- الف - ۱ - ۵. آگاهی و نقش آن در بصیرت فردی: ۷۹
- الف - ۱ - ۶. آگاهی و نقش آن در عمل: ۸۰
- الف - ۱ - ۷. آگاهی سیاسی و نقش آن در بصیرت: ۸۱
- الف - ۱ - ۸. ضرورت آگاهی سیاسی: ۸۲
- ب - مفهوم علم: ۸۳
- ب - ۱. آثار علم و عمل الهی: ۸۳
- ب - ۲. ضرورت عمل به علم: ۸۵
- ب - ۳. نفی علم‌زدگی (سایتیسم) (scientism) ۸۷
- ب. بصیرت انسان کامل: ۸۸
- ج. روشن‌نگری و بصیرت در تحصیل دین: ۸۹
- واژه‌های هم‌معنای بصیرت: ۹۰
- شناخت عناصر بصیرت ۹۱
۱. راه‌شناسی ۹۱
۲. جبهه‌شناسی: ۹۳
۳. جریان‌شناسی: ۹۴
۴. دشمن‌شناسی: ۹۷
- همتایان مفهومی بصیرت ۹۸
۱. یقظه ۹۸
۲. نور ۹۸
۳. فرقان ۹۹
۴. بَصَر: ۹۹
۵. بصیرت ۹۹

۶- بصائر و ابصار	۱۰۰
۷- انبصر	۱۰۰
ابزارهای بصیرت:	۱۰۱
۱- چشم	۱۰۲
۲- قلب	۱۰۲
۳- گوش	۱۰۲
اسباب ارزشی بصیرت:	۱۰۲
۱- آخرت اندیشی	۱۰۲
۲- آیات خدا	۱۰۳
۳- امدادهای خدا	۱۰۳
۴- تقوا	۱۰۳
۵- کتابهای آسمانی مثل قرآن و تورات	۱۰۳
- بصیرت در کاربرد و عمل	۱۰۴
منابع بصیرت	۱۰۴
۱- عقل:	۱۰۴
۲- علم و دانایی:	۱۰۵
۳- قرآن کریم:	۱۰۶
۴- تاریخ و سرگذشت گذشتگان:	۱۰۷
بصیرت و مدیریت	۱۰۹
- راههای دست یابی به بصیرت	۱۱۰
۱- توبه	۱۱۱
۲- ذکر خدا	۱۱۱
۳- همنشینی با علما	۱۱۱
۴- خردورزی	۱۱۱
۵- زهد	۱۱۲
۶- ارتباط با خدا	۱۱۲
درجات و مراتب بصیرت	۱۱۳
- عوامل و زمینه های بصیرت:	۱۱۳

۱۱۳	۱- تقوا و یاد حق:
۱۱۵	۲- نفی وابستگی‌های مادی:
۱۱۶	چگونگی بهره‌گیری از ابزار شناخت:
۱۱۶	- عرصه‌های نیاز به بصیرت:
۱۱۷	- مفهوم ولایتمداری و بصیرت دینی:
۱۱۹	- ولایت‌مداری با بصیرت و شاخص‌های آن:
۱۲۲	- کاربرد بصیرت در جنگ، آشوب و عرصه‌های سیاسی:
۱۲۲	۱- بصیرت در جنگ و صحنه نبرد:
۱۲۲	۲- بصیرت در برابر فتنه‌ها و آشوب‌ها:
۱۲۲	۳- بصیرت در عرصه‌های سیاسی:
۱۲۵	صاحبان بصیرت در زمان پیامبر ﷺ و حضرت علی علیه السلام:
۱۲۵	عمار در دوران حضرت علی علیه السلام:
۱۲۵	سلمان:
۱۲۶	برخی از اهل بصیرت در زمان حضرت امام حسین علیه السلام:
۱۲۷	- اهل بصیرت در زمان حضرت امام باقر علیه السلام:
۱۲۸	اهل بصیرت در زمان امام جعفر صادق علیه السلام:
۱۲۸	۱- ابوحمزه ثمالی:
۱۲۸	۲- زراره بن اعین شیبانی:
۱۲۹	۳- جابر بن حیان:
۱۲۹	۴- هشام بن حکم:
۱۲۹	ویژگی‌های خواص از دیدگاه مقام معظم رهبری:
۱۳۰	دوران لغزیدن خواص طرفدار حق:
۱۳۲	رفتار خواص، در دوران امیرالمومنین علیه السلام:
۱۴۰	نقش خواص در انقلاب اسلامی ایران:
۱۴۵	● فصل چهارم: شناخت فتنه، جنگ نرم و رابطه بصیرت با جنگ نرم و فتنه:
۱۴۶	ضرورت شناخت فتنه و شگردهای فتنه‌گران:
۱۴۶	۱. معنانشناسی فتنه:

۱۴۷	فراگیری سنت آزمایش
۱۴۸	ویژگی‌های فتنه
۱۴۹	تبیین ویژگی‌های فتنه:
۱۴۹	۱. آغازی ناشناخته و پوشیده
۱۴۹	۲. فضای گردبادی
۱۵۰	۳. آسیب‌زننده آگاهان
۱۵۰	۴. فروخورنده فتنه‌گران
۱۵۰	۵. شخصیت محوری به جای حقیقت محوری
۱۵۱	۶. مشتبه‌سازی حق و باطل
۱۵۱	بسترهای اجتماعی ایجاد فتنه
۱۵۲	الف - ثروت‌گرایی و مال‌پرستی
۱۵۲	ب - دینداری غیرعالمانه
۱۵۳	ج - شبهه‌افکنی‌های بی‌مبنا
۱۵۳	د - روابط ناسالم اداری و حکومتی (رشوه)
۱۵۴	ه - روابط ناسالم اقتصادی
۱۵۴	و - نادانی و بی‌تفاوتی مردم
۱۵۵	۲. آشنایی با جنگ نرم
۱۵۵	تبیین مفهومی
۱۵۶	- جنگ نرم و انقلاب‌های رنگی
۱۵۷	۳. رابطه بصیرت با فتنه و جنگ نرم
۱۵۷	الف: رابطه بصیرت و فتنه
۱۵۹	رستگاری اهل بصیرت
۱۶۲	عوامل شکل‌دهنده رفتارهای انسان به سمت کژی‌ها
۱۶۲	۱. خودخواهی و هواپرستی
۱۶۳	۲. ریاست‌طلبی
۱۶۳	۳. دنیاطلبی
۱۶۴	۴. بدعت‌گذاری در دین
۱۶۵	شگردهای فتنه‌گران:

۱. استفاده از شیوه‌های مبارزه نرم ۱۶۷
۲. استخدام چهره‌های موجه و مقدس ۱۶۷
۳. استفاده از شعارهای خوب و جذاب ۱۶۷
۴. سخن گفتن از اصول متعالی انسانی ۱۶۸
۵. تحریک احساسات ۱۶۹
۶. شبهه افکنی ۱۷۰
۷. تفرقه افکنی ۱۷۰
۸. جلب حمایت‌های خارجی ۱۷۱
۹. ایجاد سازمان‌های اجتماعی مردم‌نهاد ۱۷۲
۱۰. ایجاد فاصله میان مردم و حکومت ۱۷۳
۱۱. درآمیختن حق و باطل ۱۷۳
- ب: رابطه بصیرت با جنگ نرم ۱۷۴
- آثار باقیمانده از فتنه ۱۷۴
۱. پیدایش تشکیلات فتنه (پیامد منفی) ۱۷۴
۲. فراموش شدن ارزش‌ها (پیامد منفی) ۱۷۵
۳. جداسازی مرزها (پیامد مثبت) ۱۷۵
۴. پختگی اجتماعی و سیاسی (پیامد مثبت) ۱۷۵
۵. به فعلیت رسیدن استعدادها (پیامد مثبت) ۱۷۶
- تاکتیک‌های جنگ نرم ۱۷۶
- (۱) برچسب زدن ۱۷۶
- (۲) تلطیف و تنویر ۱۷۷
- (۳) انتقال ۱۷۷
- (۴) تصدیق ۱۷۷
- (۵) شایعه ۱۷۸
- (۶) کلی‌گویی ۱۷۸
- (۷) دروغ بزرگ ۱۷۹
- (۸) پاره حقیقت‌گویی ۱۷۹
- (۹) انسانیت زدایی و اهریمن‌سازی ۱۸۰

۱۸۰	ارائه پیشگویی‌های فاجعه‌آمیز
۱۸۰	قطره چکانی
۱۸۰	حذف (سانسور)
۱۸۱	جاذبه‌های جنسی
۱۸۱	ماساژ پیام
۱۸۱	ایجاد تفرقه و تضاد
۱۸۲	ترور شخصیت
۱۸۲	تکرار
۱۸۳	توسل به ترس و ایجاد رعب
۱۸۳	مبالغه
۱۸۴	مغالطه
۱۸۴	شیوه‌های مبارزه با فتنه
۱۸۵	الف: شیوه‌های در امان ماندن از گردباد فتنه
۱۸۵	۱- عمل بر اساس یقین
۱۸۵	۲- رجوع به قرآن
۱۸۵	۳- تمسک به اهل بیت پیامبر
۱۸۵	ب: شیوه‌های مبارزه کوتاه مدت و روبنایی با فتنه
۱۸۵	۱. جلوگیری از مسلح شدن فتنه‌گران
۱۸۶	۲. مقاومت در برابر خواسته‌های نامشروع فتنه‌گران
۱۸۶	۳. بردباری و مدارا
۱۸۷	۴. هوشیاری در برابر فرصت‌طلبان
۱۸۷	۵. روشن‌گری و افشاگری
۱۸۸	۶. ظاهری بودن وحدت فتنه‌انگیزان
۱۸۹	۷. تلاش در جهت آرام کردن اوضاع
۱۹۰	۸. جدا کردن صف فتنه‌گران و فتنه‌زدگان
۱۹۱	۹. برخورد بهنگام و شجاعانه
۱۹۱	ج: شیوه‌های مبارزه بلند مدت و زیربنایی با فتنه
۱۹۲	ج - ۱. ترویج ارزش‌ها

- ج ۲- تقویت باورها ۱۹۲
- ج ۳- تهیه طرح جامع تعلیم و تربیت اسلامی ۱۹۲
- ج ۴- ایجاد روحیه حقیقت شناسی ۱۹۳
- ج ۵- تقویت دانش دشمن شناسی ۱۹۳

● **فصل پنجم: تئوری ها و نظریات فلاسفه و دانشمندان غربی و اسلامی** ۱۹۵

- مروری بر تئوری ها و نظریات فلاسفه و دانشمندان غربی و اسلامی ۱۹۶
- الف- دیدگاه های دانشمندان غیر مسلمان ۱۹۶
- ب- دیدگاه های دانشمندان مسلمان ۲۰۲
- الف- ذکر دیدگاه های معرفت شناسی فلاسفه پیشین ۲۰۴
- ب- فلاسفه معاصر: ۲۰۶
- جمع بندی: ۲۰۸

● **فصل ششم: جمع بندی و ارائه پیشنهادها** ۲۱۱

- جمع بندی و نتیجه گیری ۲۱۲
- پیشنهادهای پایانی: ۲۱۵
- منابع و مآخذ ۲۱۹

مقدمه

بصیرت در لغت به معنای عقیده قلبی، شناخت، یقین، زیرکی و عبرت آمده است. در اصطلاح، بصیرت عبارت از قوه‌ای است در قلب شخص که به نور قدسی منور بوده و به وسیله آن حقایق امور و اشیا را درک می‌کند؛ همان گونه که شخص به وسیله چشم، صورت‌ها و ظواهر چیزها را می‌بیند.

برخی از محققان گفته‌اند، بصیرت، شناخت و معرفت و اعتقاد حاصل شده در قلب نسبت به امور دینی و حقایق امور است.

از نظر قرآن، بصیرت، نیاز اساسی بشر برای داشتن بینش کامل است؛ به طوری که همه موجودات و آفریده‌های جهان را به عنوان مایه بصیرت معرفی می‌کند؛ زیرا انسان با بررسی و دقت در آفریده‌های جهان که نشانه‌ها و آیات الهی هستند، می‌تواند فراتر از ظاهر و کارکردهای عادی و معمولی آن‌ها، به حقایق دست یابد که وی را به مسیر درست زندگی هدایت می‌کند.

البته از نظر قرآن، برخی از آیات و نشانه‌ها، ویژگی خاص و برتری دارند و بهتر می‌توانند آدمی را به سوی حقایق و باطن امور سوق دهند. از این دسته آیات و نشانه‌های بصیرت زا، گاه به معجزه یاد می‌شود. بر این اساس، معجزات الهی در هر شکل و شمایلی، عوامل بصیرت زا و مایه دست یابی انسان به حقایق اموری است که شناخت و دست یابی به آن‌ها به سادگی امکان پذیر نیست تا برای انسان اطمینان و آرامشی نسبت به آن ایجاد شود.

بدون شک از الزامات فوق‌العاده مسئولان در نظام اسلامی بصیرت و بینش سیاسی است. بصیرت چشم بینای دل و نورافکن برای تشخیص راه درست از نادرست و تشخیص حق از باطل است. حضرت امیر علیه السلام می‌فرمایند: «فقد البصر اهون من فقد البصیره؛ فقدان بصر راحت‌تر از فقدان بصیرت است.»

ایشان در بیان دیگری می‌فرمایند: «لا يحمل هذا العلم الا اهل البصر و الصبر و العلم بمواضع الحق؛ این علم فرماندهی و مدیریت و امامت و پیشوایی را کسی نمی‌تواند حمل کند مگر دارای بصیرت و پایداری و علم به مواضع حق باشد.»

بر این اساس، بصیرت گوه‌ری است که در همه زمان‌ها و برای احاد جامعه و به طور ویژه برای خواص لازم است؛ اما ارزش آن هنگامی دو چندان می‌گردد که بر اثر غبار آلودگی شناخت جبهه حق و باطل دشوار می‌گردد و بسیاری از انسان‌ها که شاید به جهت موقعیت، جایگاه و مقام، تحصیلات و مرتبه علمی، خود را دارای بصیرت می‌دانند، هنگام امتحان، کارنامه خوبی دریافت نمی‌کنند و بدتر از آن اینکه نه به عدم قبولی خویش معترف هستند و نه این آزمون را - که قرآن کریم از آن به فتنه یاد می‌کند - درک می‌نمایند، به این ترتیب در شرایط فتنه بصیرت کیمیایی می‌گردد برای آن‌ها که می‌خواهند از امتحانات سخت روزگار خویش سر بلند بیرون آیند و در پیشگاه ایزدی رو سپید گردند و بصیرت، اکسیری می‌شود در اختیار کسانی که علاوه بر نجات خویش، مسئولیت هدایت دیگران را نیز بر عهده دارند و در قبال سکوت و عدم روشن‌گری دیگران باید پاسخگو باشند.

دکتر علی فجات بخش اصفهانی

سید علی قریشیان

اکبر باقری

۱۳۹۰